

GRADSKI MUZEJ - VINKOVCI

41
Trg Republike 8.

Direktor: Prof. Josip K o r d a.

Osnovan 1946. g.

Gradski muzej u Vinkovcima je muzej zavičajnog tipa i obuhvata sve zbirke, odnosno sva muzeološka područja od prirodoslovnih zbirki do umjetničke galerije savremenih umjetnika. Ovo je jedan od rijetkih muzeja u pokrajini koji je obuhvatio cjelokupnu muzeološku problematiku tipa zavičajnih muzeja, pa u tom stoji kao rijedak uzor ostalim pokrajinskim muzejima.

U Vinkovcima je osnivanje muzeja bilo više puta poticano sa strane društava i pojedinaca, no bez stvarnih rezultata. Povod osnivač nju dao je sabirač Mato Medvedović, koji je uglavnom u samim Vinkovcima, na neposrednom terenu rimskog grada Cibale, sakupio vanredno vrijednu zbirku uglavnom ~~pehi~~ prehistorijskih i rimskih starina. Rat je osujetio realiziranje svih želja. Tako je tek nakon rata 1946. godine osnovan gradski muzej u kojeg je sabrano ono, što je preostalo od ranije sakupljenih zbirki. Tako je god. 1948. muzej prvi puta otvoren, uglavnom sa Medvedovićevom zbirkom. 1950. god. otkupio je Gradski NO u Vinkovcima privatnu zbirku arheoloških artefakata Matije Klajna i time znatno proširio kapacitet muzeja. Osim toga muzeju je tada dodijeljena sadanja stara barokna zgrada, bivši Kotarski NO, u kojoj su provedene adaptacije odgovarajuće adaptacije. Zgrada je već i po svojim stilskim karakteristikama spomenik, a smještena je unutar centralnog urbanističkog kompleksa, tako da i po zgradi i po smještaju i po prostoru i po mogućnostima proširenja ovaj muzej ima riješene ~~su~~ ^{mu} ~~dana~~ ^{svje} uvjeta za daljnji rad i razvitak.

Muzej je u ovoj zgradi nakon adaptacije i novog postava zbirki svečano otvoren 11.X.1952. godine.

Zbirke vinkovačkog muzeja imaju ove skupine:

- 1. Prirodnjačka zbirka, u kojoj dominira šumarstvo kao najznačajnija karakteristika kraja. Prikazano je značenje šume u životu čovjeka, eksploatacija šuma. - Lovstvo sa bogatom lovnom divljači i razvojem lovnog oružja. Ovdje su izloženi i fosilni ostaci prehistorijskih životinja.
- 2. Arheološka zbirka je po bogatstvu materijala ~~je~~ ^{zbirka} najveća u ovom muzeju. Prehistorijska zbirka je bogata ~~artefaktima~~ ^{artefaktima}..... svih prehistorijskih kultura od neolita do ~~latenskog~~ ^{latenskog} doba. Najvažnija nalazišta okolice Vinkovaca su ~~Trnava~~ ^{Trnava}....., Divov Brijeg i Sopot.

Rimska zbirka je najbogatija nalazima iz samih Vinkovaca, koji su nekad bili rimski grad Colonia Aurelia Cibalae, odakle su porijeklom dva rimska cara Valerius i Valentinijan. Rimski kameni spomenici sa figurama Poseidona i Herakla, ~~na~~ ^{na} nadgrobnim spomenicima najjasnije govore o značenju te rimske kolonije, u kojoj je i srednji vijek nastavio svoj život. Od sredovječnog materijala važna je staroslavenska keramika, zatim jedan sredovječni mač.

3. Historijska zbirka sadrži uglavnom turske ratove i Vojnu Krajinu.

Oružje, dokumenti, portreti graničata.

4. Zbirka NOB ima kolekciju oružja, trofeje, štampu i dokumente iz NOB-e.

5. Etnografska zbirka vinkovačkog muzeja je po vrijednosti gradje i po važnosti za nas svakako najvrednija zbirka ovoga muzeja, i dana joj je puna pažnja i sa strane muzeja. U sadašnjem muzejskom postavu dane su za etnografiju tri prostorije od ukupno devet izložbenih prostorija. Oružje, alati, sprave, daju sliku zanimanja stanovništva. Narodne nošnje vinkovačkog kraja po svojem bogatstvu motiva, rada i materijala, predstavljaju naše veliko kulturno i nacionalno blago.

Uredjena je studijska zbirka muzeja, u kojoj je već dio inventara muzejskih zbirki, naročito arheološke i etnografske zbirke.

Historijski arhiv sadrži dio arhiva bivšeg grada i kotara, archive društava i ustanova. Uredjenjem daljnjeg prostora u prizemlju zgrade stvorit će se uvjeti za uredjenje Arhiva, biblioteke, fototeke i čitaonice.

Krediti za muzej iznosili su 1949-54. ukupno 3.500.000.- Din, dok je posjet u muzeju iznosio u tom vremenu 45.800 posjetilaca. Za to vrijeme održano je oko 20 predavanja iz teoretike muzeja. - Izdan je mali propagandni vodič kroz muzejske zbirke.